Linux Basics

อ.ดร.วัชรินทร์ สาระไชย

- วัดผลความเข้าใจเกี่ยวกับความรู้พื้นฐานคำสั่ง Linux เบื้องต้นของนักศึกษา ด้วยการถามตอบ
- วัดผลความเข้าใจด้วยการปฏิบัติของนักศึกษาโดยให้แบบฝึกปฏิบัติการติดตั้ง และการใช้งาน Git Repository และ Docker ได้
- วัดผลความเข้าใจพื้นฐานคำสั่ง Linux command โดยภาพรวมด้วยการให้ นักศึกษาฝึกปฏิบัติ

- 🔄 คำสั่ง Linux command line สำหรับ beginners
- 🔄 การใช้ Teminal
- 🗲 Command Input และ Output

Command Line Overview

 Linux command line คือ text interface บนคอมพิวเตอร์ของเรา
 เรารู้จักในชื่อต่าง ๆ กัน เช่น shell, terminal, console, prompt เป็นต้น
 ระบบปฏิบัติการที่ใช้ Linux command line เช่น Android, Arch Linux, Centos, Debian, Elementary OS, Fedora Linux, Gentoo Linux, หรือ Kali Linux เป็นต้น

A brief history lesson

- ระบบปฏิบัติการ Unix เป็นต้นกำเนิดของระบบปฏิบัติการ Linux
- Unix ออกแบบมาให้ทำงานแบบ multi-user สำหรับ mainframe computers โดยผู้ใช้เชื่อมผู้ใช้สามารถเชื่อต่อ ระยะไกลผ่าน Terminal
- การใช้ Terminals คือการติดต่อผ่านระบบข้อความ (ไม่มี รูปภาพ ไม่มีเมาส์ ไม่มีสี) โดยพิมพ์ข้อความด้วยคีย์บอร์ด
- การสื่อสารระหว่างผู้ใช้และคอมพิวเตอร์เป็นการส่งข้อความแบบ Text และรับข้อมูลกลับมาแบบ Text
- พุก ๆ โปรแกรมที่ทำงานบนคอมพิวเตอร์จะรับ input เป็น Text และแสดงผลลัพธ์เป็น Text เท่านั้น

Administrat	or: C:\Windows\syst	:em32\cmd	l.exe
C:\ABC>dir Volume in	drive C has r	no label	
Volume Sei	ial Number is	902D-4	13A0
Dinastanu	of CINORC		
Directory	OF G- NHDG		
28.08.2014	10:39 <di< td=""><td>R></td><td></td></di<>	R>	
28.08.2014	10:39 (D)	R>	117
28.08.2014	10:37 (J) M Rile(s)	(R2	AYZ Ø butes
	3 Dir(s)	779 01	2 345 856 bytes free
C:\HBC>cd>	(yz		
C:\ABC\XYZ)	aib<		
Volume in	drive C has r	io label	L_
Volume Sei	rial Number is	; 902D-4	13AO
Dimostory	AF CINARCY VU	,	
Directory	UT G. MDG MIZ	4	
28.08.2014	10:39 <di< td=""><td>(R></td><td></td></di<>	(R>	
28.08.2014	10:39 <di< td=""><td>R></td><td></td></di<>	R>	
	01:10	13	785 build.xml
12.00.2014	01-10	2	248 CONTRIBUTING md
12.08.2014	01:10	11	358 COPYING
12.08.2014	01:10	3	115 guice.iml
	5 File(s)		37 308 bytes
	Z Dir(s)	779 01	.2 120 576 Dytes free
C:\ABC\XYZ)	>move *.*	2	command
C:\ABC\XYZ\	<pre>build.xml</pre>		
C:\ABC\XYZ\	common.xml		
CINABCNAYZY	CONTRIBUTING.	. md	
C:\ABC\XYZ	squice.iml		
5 1	ile(s) moved.		

Opening a terminal

ในบทเรียนของเราจะอ้างอิงการใช้ Command line บนระบบปฏิบัติการ Ubuntu เป็นหลัก

Run Our First Command

เมื่อเริ่มต้นระบบจะอยู่ในสถานะพร้อมรับคำสั่งเราเรียกว่า "Prompt"

พิมพ์คำสั่งแสดงที่อยู่ของ directory path ปัจจุบัน

\$ pwd

\$_

home

\$ pwd /home/itsci

หมายเหตุ: ในกรณีนี้ชื่อผู้ใช้ปัจจุบันก็คือ itsci

Run Our First Command

- คำสั่ง pwd เป็นคำย่อของ 'print working directory'
  - (print working directory' คือพิมพ์ directory การทำงานปัจจุบัน
- อะไรคือ working directory?
  - 👌 แนวคิดสำคัญคือ กระบวนการเกี่ยวกับตำแหน่งเริ่มต้นที่จะดำเนินการกับไฟล์ใด ๆ ที่จะเกิดขึ้น
  - 3 หากเราสร้าง file หรือ directory ใหม่ การดู file ที่มีอยู่ หรือแม้แต่ลบออก ระบบปฏิบัติการ จะถือว่าเรากำลังค้นหา file หรือ directory เหล่านี้ใน directory การทำงานปัจจุบัน เว้นแต่ เราจะระบุให้เป็นอย่างอื่น
  - ดังนั้นเป็นเรื่องสำคัญที่จะต้องทราบว่า directory ปัจจุบันอยู่ที่ไหน ไม่ว่าในช่วงเวลาใดก็ตาม
     การลบไฟล์ออกจาก directory ที่ไม่ถูกต้องอาจเป็นผลเสียหายได้
  - A หากต้องการทราบว่า directory ปัจจุบันอยู่ที่ใหนให้ใช้คำสั่ง pwd ซึ่งจะบอกเราว่า directory การทำงานปัจจุบันคืออะไร

- เราสามารถเปลี่ยน directory ปัจจุบันโดยใช้คำสั่ง cd ย่อมาจาก 'Change Directory'
- 匞 พิมพ์คำสั่งต่อไปนี้:

\$ cd / \$ pwd

۸ลังจากคำสั่ง working directory จะเป็น "/" บนระบบปฏิบัติการ Window จะใช้ "C:\" (1) "/" ปกติแล้วจะเป็น root directory หรือเป็น directory นอกสุดของระบบแฟ้มข้อมูล

หมายเหตุ: เครื่องหมาย ("/") คือ directory separator เราเรียกว่า forward slash ส่วนในระบบปฏิบัติการ Window จะใช้ ("\") เรียกว่า backslash ซึ่งจะไม่เหมือนกัน 9

จากคำสั่งก่อนหน้านี้เราอยู่ที่ root directory
 พิมพ์คำสั่งต่อไปนี้:

\$ cd home \$ pwd

 เป็นคำสั่งย้ายไป parent directory (/home)
 จากนั้นหากเราพิมพ์คำสั่ง cd .. ก็จะเป็นคำสั่งย้าย directory กลับขึ้นไปอีกระดับ ในกรณีนี้ ก็คือ / (root directory) นั่นเอง

หมายเหตุ: เครื่องหมาย ("..") คือ directory ก่อนหน้าที่อยู่ขึ้นไปอีก 1 ระดับ

พิมพ์คำสั่ง cd ณ. ตำแหน่งใด ๆ เป็นคำสั่งทางลัดให้กลับไปยัง home directory:
พิมพ์คำสั่งต่อไปนี้:

\$ cd \$ pwd L_____itsci

👌 เป็นคำสั่งย้ายไป parent directory (/home/your_username) จากที่ไหนก็ได้

เราสามารถใช้ .. หลายครั้งเมื่อต้องการย้ายไปยัง directory หลายระดับจาก directory ปัจจุบัน:
 พิมพ์คำสั่งต่อไปนี้:

\$ cd ../.. \$ pwd

👌 เป็นคำสั่งย้ายไป parent directory (/)

หมายเหตุ: เครื่องหมาย . คือ directory ปัจจุบันส่วน .. คือ directory ก่อนหน้า เช่น cd . หรือ cd ..

- จากหลายตัวอย่างที่ผ่านมาแสดงการย้าย directory โดยใช้ relative paths
  - 👌 นั้นคือการย้ายไป directory จะอ้างอิงจากจุดที่อยู่ของ directory ปัจจุบัน
- เมื่อต้องการใช้คำสั่ง cd ไปที่ "etc" folder ในกรณีที่เราอยู่ที่ root directory นั้นไม่ยากเพียงใช้คำสั่ง:

\$ cd / \$ pwd \$ cd etc \$ pwd

เมื่อต้องการใช้คำสั่ง cd ไปที่ "etc" folder ในกรณีที่เราอยู่ที่ home directory แล้วใช้คำสั่ง:

\$ cd

\$ pwd

\$ cd etc

\$ pwd

- 👌 เราจะเห็นข้อความ "No such file or directory"
- การเปลี่ยน directory โดยระบุชื่อหรือใช้ .. อาจมีผลลัพธ์ที่ต่างกันขึ้นอยู่กับ ตำแหน่งเริ่มต้นของ directory ปัจจุบันของเรา.

การเปลี่ยน directory โดยใช้ absolute path จะมีผลลัพธ์แบบเดียวไม่ว่า เราจะอยู่ใน directory ที่ไหนก็ตาม.

- 匞 จากตัวอย่างต่อไปนี้
  - 1 เมื่อเราเปลี่ยนไปที่ home directory.
  - 👌 จากนั้นใช้คำสั่ง cd / ตามด้วยชื่อของ directory ที่ต้องการ เช่น
    - \$ cd \$ pwd \$ cd /etc \$ pwd

หากต้องการเปลี่ยนไปยัง /home/your_username/Desktop (การหาชื่อ ผู้ใช้จะใช้คำสั่ง whoami)

\$ whoami
\$ cd /home/itsci/Desktop
\$ pwd

ยังมีอีกวิธีในการเปลี่ยนไปยัง home directory

\$ cd ~ \$ pwd \$ cd ~/Desktop \$ pwd

🔄 คำสั่ง echo ใช้แสดงข้อความไปยัง Terminal

\$ echo Hello Hello

\$ cal

April 2023 Su Mo Tu We Th Fr Sa 2 3 4 5 6 7 8 9 **10** 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30

คำสั่ง cal จะแสดงค่า default ออกมาเป็นเดือนปัจจุบัน หากต้องการแสดง ปฏิทินทั้งปีให้ระบุปีที่ต้องการ เช่น cal 2023 หรือ cal -y

\$ ca	al 20	23																		
									2	2023	3									
		Jar	nuai	сy					Feb	orua	ary					Ma	arch	ר		
Su	Мо	Tu	We	Th	Fr	Sa	Su	Мо	Tu	We	Th	Fr	Sa	Su	Мо	Tu	We	Th	Fr	Sa
1	2	3	4	5	6	7				1	2	3	4				1	2	3	4
8	9	10	11	12	13	14	5	6	7	8	9	10	11	5	6	7	8	9	10	11
15	16	17	18	19	20	21	12	13	14	15	16	17	18	12	13	14	15	16	17	18
22	23	24	25	26	27	28	19	20	21	22	23	24	25	19	20	21	22	23	24	25
29	30	31					26	27	28					26	27	28	29	30	31	

คำสั่ง date ใช้แสดงวันที่ปัจจุบัน

\$ date Tue Apr 25 14:35:38 +07 2023

คำสั่ง clear ใช้ล้างหน้าจอ หรือกดคีย์ ctrl+l

\$ clear

การกดคีย์ลูกศรขึ้นและลงจะเป็นการกลับไปใช้คำสั่งก่อนหน้า คำสั่ง history จะแสดงรายการประวัติคำสั่งที่เคยใช้

\$ history 1010 whoami 1011 cd /Users/watcharinsarachai/Desktop 1012 pwd 1016 cal 1017 cal 2019 1019 cal 2023 1020 cal -y 1021 date เราสามารภใช้คำสั่งในรายการนี้ได้ โดยใช้ เครื่องหมาย ! ตามด้วยหมายเลขรายการ เช่น

\$!1010 whoami watcharinsarachai

Command = commandName options inputs
 commandName จะต้องอยู่ใน search path ของระบบ
 command จะทำงานตาม inputs ที่ระบุ
 options จะกำหนดพฤติกรรมการทำงานของ command

หมายเหตุ: \$PATH หรือ search path คือรายการ directory ของคำสั่งต่าง ๆ ที่ใช้ในระบบ เราสามารถพิมพ์คำสั่งต่าง ๆ เหล่านั้น ณ. ตำแหน่งไหนก็ได้

เมื่อเราพิมพ์คำสั่งระบบจะค้นหาคำสั่งจากรายการ directory ใน \$PATH โดยเรียงลำดับจากหน้าไปหลัง

] ^ເປັ່ນ \$ which cal /usr/bin/cal

จะเห็นว่าคำสั่ง cal อยู่ใน /usr/bin/cal ระบบจะเริ่มค้นหาจาก /usr/local/sbin:/usr/local/bin:/usr/sbin:/usr/bin:/sbin:/bin:/usr/games

🔄 จากรูปแบบของคำสั่งเราสามารถใส่ inputs ให้กับ command ได้หลายตัว

command = commandName options inputs

หมายเหตุ: option จะมีเครื่องหมาย - นำหน้าเสมอต่างกับ inputs จะไม่มี

- Options มีสองรูปแบบคือ
  ปี แบบสั้น เช่น \$ date -u
  - 👌 แบบยาว เช่น \$ date --universal
- ▶ ทั้งสองรูปแบบมีการทำงานและความหมายเหมือนกัน
- Options เป็น case sensitive นั่นหมายความว่า --universal และ --Universal ไม่เหมือนกัน (เช่นเดียวกัน -u และ -U ไม่เหมือนกัน)

หมายเหตุ: option จะมีเครื่องหมาย - นำหน้าเสมอต่างกับ inputs จะไม่มี

\$ cal -A 1 12 2023

\$ cal -B 12 2023

\$ cal -A 1 -B 1 12 2023

หมายเหตุ: -A 1 จะแสดงเดือนหลังจากเดือนปัจจุบันอีก 1 เดือนและ -B 1 จะแสดงเดือนก่อนเดือนปัจจุบันอีก 1 เดือน

Manual Structure

Section	Contains	Description
1	User Commands	Commands that can be run from the shell by a normal user (typically no administrative privileges are needed)
2	System Calls	Programming functions used to make calls to the Linux kernel
3	C Library Functions	Programming functions that provide interfaces to specific programming libraries.
4	Devices and Special Files	File system nodes that represent hardware devices or software devices.
5	File Formats and Conventions	The structure and format of file types or specific configuration files.
6	Games	Games available on the system
7	Miscellaneous	Overviews of miscellaneous topics such as protocols, filesystems and so on.
8	System administration tools and Daemons	Commands that require root or other administrative privileges to use

🗲 เมื่อเราพิมพ์คำสั่ง man จะเป็นการแสดงคู่มือการใช้คำสั่งต่าง ๆ (Manual)

เช่น \$ man cal CAL(1) CAL(1) BSD General Commands Manual NAME cal, ncal - displays a calendar and the date of Easter SYNOPSIS cal [-3hjy] [-A number] [-B number] [[month] year] cal [-3hj] [-A <u>number</u>] [-B <u>number</u>] -m <u>month</u> [year] ncal [-3bhjJpwySM] [-A <u>number</u>] [-B <u>number</u>] [-W <u>number</u>] [-s <u>country_code</u>] [[month] year] ncal [-Jeo] [-A number] [-B number] [year] ncal [-CN] [-H <u>vyvy-mm-dd</u>] [-d <u>vyvy-mm</u>] DESCRIPTION The **cal** utility displays a simple calendar in traditional format and **ncal** offers an alternative layout, more options and the date of Easter. The new format is a little cramped but it makes a year fit on a 25x80 terminal. If arguments are not specified, the current month is displayed. The options are as follows: Turns off highlighting of today. -h -J Display Julian Calendar, if combined with the -o option, display date of Orthodox Easter according to the Julian Calendar. Display date of Easter (for western churches). -e -i Display Julian days (days one-based, numbered from January 1). -m month Manual page cal(1) line 1 (press h for help or g to guit)

 คำสั่ง man สามารถค้นหาคำสั่งตามต้องการได้โดยการระบุ options "-k"
 เช่น sman -k "list directory contents"
 เป็นการค้นหาคำสั่งต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับ "list directory contents" ซึ่งผลลัพธ์ดัง แสดงต่อไปนี้

🗲 เมื่อพิมพ์คำสั่ง 🖇 man 1 ls

LS(1)

User Commands

NAME

ls - list directory contents

SYNOPSIS

ls [<u>OPTION</u>]... [<u>FILE</u>]...

DESCRIPTION

List information about the FILEs (the current directory by default). Sort entries alphabetically if none of -cftuvSUX nor --sort is specified.

Mandatory arguments to long options are mandatory for short options too.

-a, --all

do not ignore entries starting with .

-A, --almost-all

do not list implied . and ..

--author

with -l, print the author of each file

-b, --escape

print C-style escapes for nongraphic characters

--block-size=SIZE

with -l, scale sizes by SIZE when printing them; e.g., '--block-size=M'; see SIZE format below

Manual page ls(1) line 1 (press h for help or q to quit)

LS(1)

Command Synopsis Cheat Sheet

SYNOPSIS คือรูปแบบของคำสั่ง เช่น Is [OPTION]... [FILE]...

Section	Meaning
[THING]	THING is optional.
<thing></thing>	THING is mandatory (required)
THING	THING can be repeated (limitlessly)
THING1 THING2	Use THING1 OR THING2. Not Both.
THING	[Notice the Italics] Replace THING with whatever is appropriate.

อ่านเพิ่มเติมได้ที: https://medium.com/@jaewei.j.w/how-to-read-man-page-synopsis-3408e7fd0e42

เรามี 2 ช่องทางในการส่งข้อมูลให้ command และ 2 วิธีที่ command ส่ง ผลลัพธ์ออกมา

เมื่อพิมพ์คำสั่ง \$ date > today.txt \$ cat today.txt Sun May 21 01:40:35 PM UTC 2023

- Command line สามารถส่งต่อได้ (Flow)
  - 👌 Standard Input, Standard Output และ Standard Error เป็น "Standard Data Streams"
  - Data streams สามารถส่งต่อได้และสามารถส่งต่อ (redirected) จาก default ไปยังที่อื่นได้
    - 🤣 ค่า default ของ output stream คือ Terminal
  - โราสามารถส่งต่อ (redirect) standard output ของคำสั่งหนึ่งไปยัง standard
     input ของอีกคำสั่งหนึ่งได้ เรียกว่า "piping"

เปลี่ยน output stream (1) จาก Terminal ไปยังไฟล์ ไข่นคำสั่ง

🔄 เปลี่ยน output stream (1) จาก Terminal ไปยังไฟล์

Redirection

สัญลักษณ์ > ทุกครั้งที่พิมพ์คำสั่งจะทับข้อมูลเดิมเสมอ เปลี่ยนจากสัญลักษณ์ > เป็น >> หมายถึงการต่อท้ายของไฟล์

\$ cat 1>> output.txt
Linux is amazing!
^C

output.txt

Hello, ITSCI Linux is amazing!

🛌 การอ่านข้อมูลจากไฟล์แทนการพิมพ์จากคีย์บอร์ด

🔄 พิจารณาตัวอย่างคำสั่งต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

\$ cat 1> output.txt 2>> error.txt

\$ cat > output.txt 2>> error.txt

\$ cat > input.txt
Hello World!
^C
\$ cat < input.txt > hello.txt

\$ cat 0< input.txt 1>> hello.txt

การส่งข้อมูลจาก Terminal หนึ่งไปยังอีก Terminal การส่งข้อมูลจาก Terminal หนึ่งไปยังอีก Terminal

🔄 การส่งข้อมูลจาก Terminal หนึ่งไปยังอีก Terminal

Terminal-1:/dev/pts/0
\$ cat > input.txt
Hello World!
\$ cat < input.txt > /dev/pts/1
i
1

Terminal-2:/dev/pts/1

	1
/dev/pts/1	Ī
\$ Hello World!	
1 1	I
	i
	I
· · I I	I
	I

- https://ubuntu.com/tutorials/command-line-for-beginners#1-overview
- https://www.youtube.com
- https://itsci.mju.ac.th/~watcharin/wordpress